

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การเสนอผลการวิจัย เรื่อง “การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9” ครอบคลุมเนื้อหาสาระที่สำคัญ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อพัฒนาการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9

1.1.2 เพื่อศึกษาผลการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ประกอบด้วย

1) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเกี่ยวกับการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ก่อนและหลังการฝึกอบรม

2) เพื่อศึกษาผลการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่มีต่อแนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.2.1.1 ประชากร คือ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในระดับมัธยมศึกษา เพื่อใช้ในการทดลองการจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9

1.2.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 (สิงห์บุรี ลพบุรี ชัยนาท อ่างทอง) โดยผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน โดยสุ่มตัวอย่างโรงเรียนมาจังหวัดละ 1 โรงเรียน แล้วสุ่มตัวอย่างครูผู้สอนมาโรงเรียนละ 8 คน โดยครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 4 คน และครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 4 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 32 คน แล้วแยกกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มหนึ่ง เพื่อใช้ในการทดลองนำร่องรูปแบบการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 โดยเลือกมาจำนวน 8 คน และอีกกลุ่มหนึ่งเพื่อใช้ในการทดลองการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 จำนวน 24 คน

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) เอกสาร เรื่อง แนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 เพื่อใช้ประกอบการทดลองการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจของของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเกี่ยวกับแนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 (3) แบบตรวจสอบคุณภาพหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ที่ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้จัดทำขึ้นหลังการทดลองการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 และ (4) แบบวัดความพึงพอใจของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่มีต่อการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ที่ได้พัฒนาแล้วนั้น ไปทดลองนำร่องก่อนการทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 8 คน ระยะเวลาการทดลองนำร่องโดยการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการจำนวน 2 วัน โดยให้กลุ่มตัวอย่างทดลองจัดทำหน่วยการเรียนรู้ตามแนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 และนำเสนอหน่วยการเรียนรู้ พร้อมเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9

ภายหลังการทดลองนำร่องแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาแนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และได้ดำเนินการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 24 คน ระยะเวลาการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการจำนวน 2 วัน โดยผู้วิจัยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 6 กลุ่มย่อย และดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการ ดังนี้ (1) ชี้แจงรายละเอียดของโครงการวิจัย (2) ทดสอบก่อนการฝึกอบรมเพื่อประเมินความรู้เดิมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เรื่อง แนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 (3) บรรยายรวมเพื่อเสริมความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวกับการบูรณาการและแนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 (4) ฝึกปฏิบัติการกิจกรรมกลุ่มย่อยเกี่ยวกับการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 (5) นำเสนอหน่วยการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ของแต่ละกลุ่มย่อย พร้อมทั้งอภิปรายและเสนอความคิดเห็น (6) อภิปรายผลและสรุปการฝึกอบรม และ (7) ทดสอบหลังการฝึกอบรมเพื่อประเมินความก้าวหน้าของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และวัดความพึงพอใจของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่มีต่อการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเกี่ยวกับแนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ก่อนและหลังการฝึกอบรม โดยการทดสอบค่าที (t-test แบบ dependent) ประเมินคุณภาพหน่วยการเรียนรู้ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และวิเคราะห์ความพึงพอใจของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่มีต่อการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.3 ผลการวิจัย

ผลการวิจัย มีดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9

1.1 การพัฒนาการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 สำหรับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและ

ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีองค์ประกอบ 5 ส่วนที่สัมพันธ์กัน ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 กำหนดเป้าหมายของการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 องค์ประกอบที่ 2 กำหนดแนวทางการบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ในส่วนของการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 3 จัดทำเอกสารประกอบการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 เรื่อง แนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 องค์ประกอบที่ 4 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยนำหน่วยการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ไปจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน และองค์ประกอบที่ 5 การวัดและประเมินผลโดยเน้นการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนและการวัดคุณลักษณะของนักเรียนในการนำหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ไปประยุกต์ใช้

1.2 ต้นแบบชิ้นงานเอกสารประกอบการฝึกอบรม เรื่อง แนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ เรื่องที่ 1 หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 เรื่องที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ เรื่องที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการบูรณาการและแนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ และเรื่องที่ 4 การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9

1.3 ทดลองนำร่องการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 กับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ผู้วิจัยนำแนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ที่พัฒนาขึ้น ไปทดลองนำร่องก่อนการทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 8 คน ระยะเวลาการทดลองนำร่องโดยการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ 2 วัน

ตอนที่ 2 ผลการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9

2.1 ผลสัมฤทธิ์ในการฝึกอบรมหลังการฝึกอบรมของของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เกี่ยวกับแนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 6 แผน ได้แก่

1) แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณสารประเภทต่าง ๆ บทเรียนเรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณสารประเภทบทความ ระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี (ค่าเฉลี่ย = 4.2)

2) แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กลอนสุภาพ ระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี (ค่าเฉลี่ย = 4.1)

3) แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนาทก บทเรียนเรื่อง เนื้อเรื่องและวิเคราะห์ลักษณะตัวละคร ระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี (ค่าเฉลี่ย = 4.0)

4) แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เรียนแพ่ง ฐาญา ระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี (ค่าเฉลี่ย = 4.3)

5) แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การออมและการลงทุน ระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี (ค่าเฉลี่ย = 4.3)

6) แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการผลิตสินค้าและบริการ ระดับคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี (ค่าเฉลี่ย = 4.3)

2.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่มีต่อการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 โดยประเมินความพึงพอใจใน 4 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านองค์ประกอบของการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 (2) ด้านกิจกรรมการทดลองใช้การจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 (3) ด้านเอกสารประกอบการฝึกอบรม เรื่อง แนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 และ (4) ด้านประโยชน์ของการนำแนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงาน ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ไปประยุกต์ใช้ ผลการประเมินในแต่ละด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด กล่าวโดยสรุป ในภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

2. อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง “การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9” มีข้อสังเกตดังนี้

2.1 ผลการพัฒนาการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 แนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 มีองค์ประกอบ 5 ส่วนที่สัมพันธ์กัน และองค์ประกอบดังกล่าว ได้นำไปทดลองนำร่อง และทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง โดยได้พัฒนาเอกสารประกอบการฝึกอบรม เรื่อง แนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 จำนวน 4 เรื่อง เนื้อหาที่นำเสนอดังกล่าว เป็นเนื้อหาที่เรียบเรียงขึ้นเพื่อให้เป็นประโยชน์สำหรับกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมสามารถศึกษา และนำแนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ไปใช้ในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ โดยบูรณาการหลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นับว่าเอกสารประกอบการฝึกอบรม เรื่อง แนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 เหมาะที่จะเป็นคู่มือสำหรับครูผู้สอนในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ การศึกษาเอกสารดังกล่าว เป็นการศึกษาได้ด้วยตนเอง เป็นการประหยัดทั้งทรัพยากรและเวลา ไม่จำกัดสถานที่ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของชุดฝึกอบรมทางไกล ที่ชัชยงค์ พรหมวงศ์ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับหลักการของชุดฝึกอบรมทางไกล ไว้ในข้อที่ว่า ชุดฝึกอบรมทางไกลมุ่งสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมสามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ความสามารถ และความสะดวกของแต่ละคน โดยพึ่งพาจากวิทยากรน้อยที่สุด (ชัชยงค์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์, 2540) ดังนั้น ครูผู้สอนจึงสามารถใช้เอกสาร เรื่อง แนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 เป็นคู่มือในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยเฉพาะการบูรณาการหลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้อย่างเป็นระบบ

2.2 ผลสัมฤทธิ์ในการฝึกอบรมหลังการฝึกอบรมของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เกี่ยวกับแนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ได้กำหนดไว้ กล่าวคือ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและครูผู้สอนกลุ่มสาระ

การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมมีความรู้เกี่ยวกับแนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของสิริวรรณ ศรีพหล (2560) ที่วิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบหลักสูตรท้องถิ่น โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ที่ผลสัมฤทธิ์การฝึกอบรม เรื่อง แนวทางการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมโดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของกลุ่มตัวอย่างมีค่าคะแนนเฉลี่ยการฝึกอบรมหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน

2.3 ผลการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ของกลุ่มตัวอย่างคือ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 6 แผน ได้แก่ (1) แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณสารประเภทต่าง ๆ บทเรียนเรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสารประเภทบทความ (2) แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง กลอนสุภาพ (3) แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง รามเกียรติ์ ตอน นารายณ์ปราบนาทก บทเรียนเรื่อง เนื้อเรื่องและวิเคราะห์ลักษณะตัวละคร (4) แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เรียนแพ่ง รู้อาญา (5) แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การออมและการลงทุน และ (6) แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการผลิตสินค้าและบริการ

การจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ที่จัดทำโดยครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จำนวน 6 แผนนั้น เมื่อตรวจสอบแล้วมีคุณภาพอยู่ในระดับเกณฑ์ดี แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมมีความรู้ความเข้าใจในหลักการและแนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ประกอบกับได้ศึกษาเอกสารประกอบการฝึกอบรม เรื่อง แนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 จำนวน 4 เรื่อง จนมีความเข้าใจ และสามารถออกแบบหน่วยการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์

อนึ่ง หลักการการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายของการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนต้องวิเคราะห์ว่าเป้าหมายของการเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้ที่ครูจะสอนนั้น จะบูรณาการหลักการทรงงานข้อใด และมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาหรือเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอย่างไร

หรือต้องการพัฒนาทักษะกระบวนการใดให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้นักเรียนสามารถนำหลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้อง เมื่อกำหนดเป้าหมายแล้ว ก็กำหนดแนวทางการบูรณาการ โดยพิจารณาจากตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ของหน่วยและพิจารณาว่าหลักการทรงงานทั้ง 23 ข้อ ว่าข้อใดที่เหมาะสมและสอดคล้องกับตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ของหน่วย รวมทั้งพิจารณาว่าจะบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ไว้ในส่วนของหน่วยการจัดการเรียนรู้ เช่น บูรณาการในส่วนของ เนื้อหาสาระ บูรณาการในส่วนของทักษะ/กระบวนการ บูรณาการในส่วนของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รวมทั้งบูรณาการในส่วนสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน เมื่อวิเคราะห์รายละเอียดแล้ว จึงวางแผนการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยมีองค์ประกอบของส่วนต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กัน

การจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระ

พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 6 นั้น เป็นการน้อมนำหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีจำนวน 4 เรื่อง คือ (1) การวิจัยเรื่องการวิจัยตามแนวทางการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท (SAPAE) เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดลาดหญ้า “ลาดหญ้าวิทยา” (กิติพร โพธิ์ทอง, 2553) (2) การวิจัยเรื่อง การใช้กระบวนการวิจัยตามแนวทางการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท (SAPAE) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (พินภัทร์ บุญบงค์, 2553) (3) การวิจัย เรื่อง การประยุกต์ใช้แนวทางทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท (SAPAE) เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านเขากวด จ.กาญจนบุรี (แพรวพิชฌาณ์ ไผตรีเวช, 2557) และ (4) การวิจัยเรื่อง การใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวทางการทรงงานตามรอยพระยุคลบาท (SAPAE) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (สุกัลยา เกตุแดง, 2558) ผู้วิจัยทั้ง 4 เรื่องนั้น ได้น้อมนำหลักการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท (SAPAE) มาใช้ในการศึกษา โดยผู้วิจัยได้ให้นิยามของคำศัพท์ “แนวทางการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท (SAPAE)” หมายถึง การศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบปฏิบัติอย่างต่อเนื่องโดยใช้วงจรแบบบันไดเวียนปฏิบัติตามแนวทางการทรงงานตามเบื้องพระยุคลบาท (SAPAE)

2.4 ความพึงพอใจของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่มีต่อแนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 จากการสอบถามครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ

วัฒนธรรม พบว่า โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านเอกสารประกอบการฝึกอบรม เรื่อง แนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ด้านประโยชน์ของการนำแนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงาน ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ไปประยุกต์ใช้ ส่วนอันดับสาม คือ ด้านองค์ประกอบของการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 และอันดับสุดท้าย คือ ด้านกิจกรรมการทดลองใช้การจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9

การที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจเกี่ยวกับเอกสารประกอบการฝึกอบรม เรื่อง แนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 อยู่ในระดับมากที่สุด และเป็นความพึงพอใจในลำดับแรกนั้น เป็นเพราะเอกสารที่จัดทำ มีการเสนอเนื้อหาที่มีความชัดเจน มีการแบ่งเนื้อหาจำนวน 4 เรื่อง ที่มีความสัมพันธ์กัน และแต่ละเรื่องมีการเสนอเนื้อหา เป็นหัวข้อย่อย ๆ และมีตัวอย่างประกอบ เพื่อให้ครูผู้สอนทั้งสองกลุ่มสาระ สามารถเรียนรู้และทำความเข้าใจด้วยตนเอง จนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ ส่วนด้านการจัดกิจกรรมการทดลองใช้แนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ โดยบูรณาการหลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 นั้น กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด แต่เป็นลำดับสุดท้ายเมื่อเทียบกับด้านอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการทดลองใช้แนวทางการจัดทำหน่วย โดยบูรณาการหลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 นั้น ผู้วิจัยจัดเป็นการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ให้ผู้เรียนลงมือฝึกปฏิบัติการจัดทำหน่วย ซึ่งระยะเวลาของการฝึกอบรมมีจำนวน 2 วัน อาจไม่เพียงพอสำหรับการเขียนหน่วยการเรียนรู้ให้สมบูรณ์ได้

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 การพัฒนาการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนี้ ครูผู้สอนในสถานศึกษาโดยเฉพาะครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นต้นแบบในการจัดทำหน่วยบูรณาการ คือการบูรณาการ

หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 รวมทั้งการบูรณาการแนวคิดและสาระสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ตามความเหมาะสม

3.1.2 เอกสารประกอบการฝึกอบรม เรื่อง แนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 จำนวน 4 เรื่อง เป็นเอกสารที่จัดทำเป็นคู่มือประกอบการฝึกอบรม ที่ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ทุกเขตพื้นที่การศึกษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ โดยนำความรู้จากการศึกษาเอกสารไปจัดทำหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการให้สถานศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ได้ตามความเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน

3.1.2 แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ทั้ง 6 แผน ที่กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้พัฒนาขึ้นนั้น ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมในสถานศึกษาอื่น ๆ สามารถใช้เป็นตัวอย่างหรือแนวทางในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับสถานศึกษาของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้สอนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เผยแพร่ตัวอย่างหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ ที่จัดทำขึ้น ไปขยายผลในโรงเรียนเครือข่ายต่อไป

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 เอกสารประกอบการฝึกอบรม เรื่อง แนวทางการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ที่ได้จัดทำจากการวิจัยครั้งนี้เป็นเอกสารฝึกอบรมที่จัดทำเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ จึงควรมีการวิจัยโดยการพัฒนาเป็นสื่อประเภทอื่น ๆ โดยเฉพาะสื่อประเภทอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อความสะดวกสำหรับการใช้ประกอบการฝึกอบรม

3.2.2 ควรมีการวิจัยการพัฒนาการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ นอกเหนือจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม คือ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

3.2.3 ควรมีการวิจัยการพัฒนาการจัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยบูรณาการหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 สำหรับครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในระดับประถมศึกษา (ประถมศึกษาปีที่ 1 – 6)